

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 108/2011-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. marca 2011 predbežne prerokoval sťažnosť J. B., B., zastúpeného advokátom JUDr. E. Š., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 66/2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. B. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. decembra 2010 doručená sťažnosť J. B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 66/2008 (ďalej aj „namietané konanie“). Sťažnosť bola podaná na poštovú prepravu 14. decembra 2010.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti v podstatnom uviedol:

«Dňa 09.09.2008 som podal návrh na Okresný súd Bratislava III (ďalej len „konajúci súd“), proti odporcovi Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, evidovaný pod spis. zn.: 6C 66/2008. Spor sa týka škody vo výške 551 100,00 Sk, ktorá bola spôsobená nesprávnym úradným postupom Inšpektorátu práce B.

Dňa 27.10.2008 Mgr. D. V. (ďalej len „vyššia súdna úradníčka“ konajúceho súdu), vyzvala sťažovateľa uhradiť súdny poplatok vo výške 18 533,00 Sk. Sťažovateľ s uvedenou sumou nesúhlasil z dôvodu, že v spore, kde sa jedná o náhradu spôsobenej škody pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom sa súdny poplatok za žalobu nevyrubuje. Z toho dôvodu podal dňa 07.11.2008 na konajúci súd vo veci sťažnosť.

Na sťažnosť reagovala vyššia súdna úradníčka dňa 12.11.2008 tak, že sa ospravedlnila za nesprávne vyrubení súdny poplatok, a sumu súdneho poplatku stanovila na výšku 21 560,00 Sk. Takéto konanie vyššej súdnej úradníčky považuje sťažovateľ za mimoriadne neodborné a účelové, nakoľko súdna úradníčka sťažnosť, ktorá bola podaná voči jej konaniu..., ktorého cieľom bolo poškodiť občana, tak sama vyhodnotila sťažnosť a protiprávnosť ešte prehĺbila tým, že pôvodnú sumu súdneho poplatku vo výške 18 533,00 Sk, zvýšila na sumu ako už bolo vyššie uvedené.

V tejto súvislosti uvádzame, že pod vplyvom nesprávneho úradného postupu Inšpektorátu práce B., bol sťažovateľ prepustený zo zamestnania ako vodič... v D., a.s. B. Protiprávnosť konania Inšpektorátu práce B. bola vyhodnotená nielen Národným inšpektorátom práce K., ale aj Krajskou prokuratúrou v B. ... V nadväznosti na uvedené sa konanie vyššej súdnej úradníčky v tom, že občan, ktorý bol na svojich právach poškodený, má ešte platiť súdny poplatok vo výške 21 560,00 Sk, sa javí sťažovateľovi ako nemorálne až s prejavom cynickosti.

Sťažovateľ voči konaniu vyššej súdnej úradníčky opakovane podal podnet dňa 12.12.2008. ...

Vo veci konala podpredsedníčka Okresného súdu Bratislava III JUDr. E. F. ..., ktorá 09.01.2009 oznámila sťažovateľovi predĺženie lehoty na vybavenie sťažnosti do troch mesiacov od doručenia sťažnosti konajúcemu súdu, t.j. od 02.12.2008.

Z dôvodu, že sťažnosť nebola v stanovenej lehote vybavená, podal sťažovateľ dňa 04.05.2009 sťažnosť na prieťahy v konaní v zmysle ust. § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z.z

o súdoch..., predsedovi konajúceho súdu... Predseda konajúceho súdu však sťažnosť nevyhodnotil a nezaslal sťažovateľovi nijakú písomnú odpoveď.

Prieťahy v konaní preveril na konajúcom súde aj Verejný ochranca práv..., ktorý v liste zo dňa 13.04.2009, pod č.j.: 3370/2009/VOP konštatoval, že bolo preukázané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy SR.

Podpredsedkyňa konajúceho súdu listom na sťažnosť sťažovateľa zo dňa 02.12.2008, odpovedala listom zo dňa 16.07.2009 tak, že uviedla, že vyššia súdna úradníčka nesprávne vyrubila súdny poplatok a za takéto pochybenie sa však sťažovateľovi neospravedlnila. ...

V čase, kedy konajúci súd riešil sťažnosť vo veci vyrubenia súdneho poplatku, tak súd vo veci nekonal a nebol vykonaný žiadny úkon ani verejné pojednávanie, čím vznikol zbytočný prieťah v konaní v dĺžke sedem mesiacov v dôsledku nečinnosti sudkyne, ktorá spor sťažovateľa s Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR rozhodovala...

V dôsledku námietky odporcu v konaní, ktorý zastával názor, že konajúci súd nie je na konanie miestne príslušný, tak Krajský súd v Bratislave vo veci miestnej príslušnosti vydal uznesenie dňa 17.06.2010, č.k. 9Nc C19/2010-137, kedy rozhodol o námietke a dňa 21.07.2010 bolo uznesenie doručené konajúcejmu súdu, ktorý súd však súdny spis neodstúpil na Okresný súd Bratislava I, ale tento jednoduchý administratívny úkon vykonal až po dvoch mesiacoch, a to dňa 17.09.2010.

Sťažovateľ podal dňa 22.09.2010 na konajúci súd sťažnosť na prieťahy v konaní z dôvodu prieťahu pri odstúpení spisu na miestne príslušný súd, teda na Okresný súd Bratislava I. Sťažnosť vyriešil predseda konajúceho súdu tak, že... len oznámil sťažovateľovi, že vec bola 17.09.2010 odstúpená Okresnému súdu Bratislava I.

Skutočnosť, že taký jednoduchý administratívny úkon, ako je odstúpenie spisu na miestne príslušný súd trvalo dva mesiace, považuje sťažovateľ za zbytočný a ničím neopodstatnené prieťah v konaní, zavinený konajúcim sudcom okresného súdu. ...

V súčasnosti sa súdny spis nachádza na Okresnom súde Bratislava I, pod. spis.zn.: 15C 102/2010 a bol pridelený na vybavenie sudcovi JUDr. B., kedy stále trvá vo veci stav právnej neistoty.

K veci je potrebné uviesť, že návrh na súdne konanie bol podaný dňa 09.09.2008 a po rozhodnutí Krajského súdu Bratislava, bol dňa 17.09.2010 zaslaný miestne

príslušnému súdu, a to Okresnému súdu Bratislava I. Celé dva roky sa riešili len otázky týkajúce sa súdneho poplatku a miestnej príslušnosti súdu. ... Z uvedeného vyplýva, že konajúci súd bol v konaní nečinný, neúmerne predlžoval konanie aj tým, že vyššia súdna úradníčka vyrubovala protiprávne súdne poplatky v spore, ktorý je bezplatný, nakoľko vznikla škoda pri výkone verejnej moci. ...»

Vzhľadom na uvedené skutočnosti sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Základné právo J. B., B., upravené v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, v konaní vedenom Okresným súdom Bratislava III, pod spis.zn.: 6C 66/2008 porušené bolo.

Okresnému súdu Bratislava III sa prikazuje uhradiť finančné zadostučinenie vo výške 6 000,00 EUR (slovom šesťtisíc EUR) J. B., do dvoch mesiacov od právoplatnosti ústavného nálezu.

Okresnému súdu Bratislava III sa prikazuje vyplatiť JUDr. E. Š., advokátovi, B., trovy právneho zastúpenia vo výške 435,98 EUR (slovom štyristotridsaťpäť EUR 98 centov) do dvoch mesiacov od právoplatnosti ústavného nálezu, na účet...“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadostučinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán (všeobecný súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, IV. ÚS 390/08). Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Ústavný súd je podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom na začatie konania. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovateľ domáha (petit). Ústavný súd teda môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv (čl. 2 ods. 2 ústavy). Platí to predovšetkým v situácii, keď je sťažovateľ zastúpený zvoleným advokátom (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05).

Vzhľadom na viazanosť ústavného súdu petitom sťažnosti považoval ústavný súd pri predbežnom prerokovaní za právne významné, že sťažovateľ v návrhu rozhodnutia, ktorého sa od ústavného súdu vo svojej sťažnosti domáha, žiada vyslovenie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 66/2008.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva ešte trvalo (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nedochádza k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde) bez ohľadu na to, z akých dôvodov skončilo toto porušovanie (II. ÚS 139/02).

Zo zapožičaného spisu okresného súdu sp. zn. 6 C 66/2008 ústavný súd zistil, že okresný súd 15. decembra 2009 postúpil vec sťažovateľa Okresnému súdu Bratislava I z dôvodu jeho miestnej príslušnosti. O námietke sťažovateľa proti postúpeniu veci rozhodol Krajský súd v Bratislave uznesením č. k. 9 NcC 19/2010-137 zo 17. júna 2010 tak, že námietka sťažovateľa nie je dôvodná a na konanie vo veci je príslušný Okresný súd Bratislava I. Označené uznesenie Krajského súdu v Bratislave bolo doručené sťažovateľovi 8. septembra 2010, keď nadobudlo aj právoplatnosť. Spis okresného súdu bol 20. septembra 2010 postúpený miestne príslušnému Okresnému súdu Bratislava I na ďalšie konanie a rozhodnutie. Z uvedeného vyplýva, že v čase doručenia sťažnosti sťažovateľa ústavnému súdu (15. decembra 2010) sa vec nachádzala na Okresnom súde Bratislava I. Sťažovateľ namietal prietahy v konaní okresného súdu, ktorý vo veci samej v čase podania sťažnosti už nekonal. Z uvedeného dôvodu okresný súd už nemohol žiadnym ústavne relevantným spôsobom ovplyvňovať priebeh namietaného konania ani spôsobovať prietahy v ňom.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, a pretože sťažovateľ sa v predmetnej veci domáhal ochrany svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v čase, keď

v označenom konaní pred okresným súdom namietané porušenie práva už netrvalo, bolo potrebné sťažnosť sťažovateľa už po jej predbežnom prerokovaní odmietnuť pre jej zjavnú neopodstatnenosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v jeho sťažnosti už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. marca 2011